

Vergaderjaar 2022–2023

29 447

Evaluatie Wet inzake bloedvoorziening

Nr. 78

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 oktober 2022

De vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport verzoekt om een reactie op het artikel in Het Financieel Dagblad¹ en vraagt mij specifiek in te gaan waarom deze kwestie niet met uw Kamer is besproken en hoe de publieke belangen worden geborgd.

Het Ministerie van VWS is niet betrokken geweest bij de beslissing om Sanquin Reagents BV te verkopen. De holding dochteronderneming Sanquin Health Solutions Group (SHS) van de stichting Sanquin is het feitelijke onderdeel binnen de Sanquin groep dat Reagents verkoopt. Nadat ik van de stichting Sanquin de vergevorderde plannen heb vernomen, heb ik meteen uw Kamer hierover op de hoogte gebracht met mijn brief van 26 augustus 2022.² De stichting Sanquin is 100% eigenaar van de holding SHS en Reagents is weer een dochteronderneming van de holding.

De stichting Sanquin heeft het Ministerie van VWS niet betrokken in de verkoopplannen omdat Reagents geen werkzaamheden uitvoert die verbonden zijn met de wettelijke taken. Dit betekent dat de verkoop van Reagents als zodanig geen invloed heeft op de uitvoering van de wettelijke taken door de stichting Sanquin. De ondernemingen waar de stichting Sanquin een overheersende invloed op uit kan oefenen maar die geen werkzaamheden uitvoeren in het kader van de wettelijke taken, hebben geen informatieplicht jegens de Minister. Dit was anders in het geval van een eerdere verkoop van een andere dochteronderneming van de stichting Sanquin, Sanquin Plasma Products BV (SPP).

In dat specifieke geval had de stichting Sanquin de werkzaamheden van een wettelijke taak uitbesteed aan SPP. Daarmee had de verkoop van SPP direct gevolgen voor de uitvoering van die wettelijke taak.

¹ Gilde koopt testbedrijf bloedbank Sanquin, het Financieel Dagblad, 30 augustus 2022

² Kamerstuk 29 447, nr. 76

Reagents is een zelfstandig bedrijf dat op de commerciële markt testvloeistoffen en andere materialen verkoopt die toepast worden bij diagnostisch en geneesmiddelenonderzoek. Onder de klanten van Reagents bevinden zich partijen zoals onderzoekslaboratoria, ziekenhuizen en producenten van testapparatuur, binnen en buiten Nederland.

De stichting Sanquin is geen afnemer van de diensten van Reagents. Niettemin had ik uw Kamer graag eerder willen informeren om duidelijk te maken dat de verkoop van Reagents geen invloed heeft op de uitvoering van de wettelijke taken van de stichting Sanquin.

De publieke belangen in de bloedvoorziening worden geborgd met de uitvoering van de wettelijke taken door de stichting Sanquin. Zoals ik al aangaf maakt de stichting bij de uitvoering van haar taken geen gebruik van de testvloeistoffen of andere producten van Reagents. Oftewel de producten van Reagents vormen geen onderdeel van het publieke belang.

Ondanks dat de uitvoering van de wettelijke taken niet beïnvloed worden door de verkoop, zal de stichting een (beperkt) financieel nadeel ondervinden met het wegvallen van Reagents. Zo zal Reagents minder staf- en concerndiensten van de stichting afnemen. Hierdoor valt een deel van de inkomsten weg en krijgt de stichting te maken met zogeheten transitiekosten in verband met de afbouw van deze diensten. De stichting Sanquin brengt deze kosten momenteel in kaart. De stichting Sanquin verwacht niettemin een financieel voordeel van de verkoop van Reagents. De stichting zal namelijk een deel van de verkoopopbrengst ontvangen door uitkering van dividend door de holding SHS. Jaarlijks keur ik het beleidsplan en de begroting van Sanquin goed. Ik zal in dit traject erop toezien dat de genoemde transitiekosten onder geen beding ten laste komen van de prijzen van de kort houdbare bloedproducten.

Er bestaat een onderscheid tussen mijn ministeriële verantwoordelijkheid over de bloedvoorziening en de vrijheid van de stichting Sanquin om als private organisatie dochterondernemingen op te zetten dan wel te verkopen. Op grond van de Wet inzake bloedvoorziening wijst de Minister van VWS één Bloedvoorzieningsorganisatie aan die de wettelijke taken uitvoert.

Ik heb eerder dit jaar mijn reactie naar uw Kamer gestuurd op een onderzoek³ naar onder meer de aansturing van de Bloedvoorzieningsorganisatie. Hierin heb ik aangegeven dat ik samen met de stichting Sanquin ga onderzoeken hoe de wettelijke taken in een aparte juridische entiteit geplaatst kunnen worden.⁴

Door de wettelijke taken nadrukkelijker te scheiden van de overige onderdelen van de stichting Sanquin, wil ik het toezicht op de wettelijke taken vereenvoudigen.

Daarnaast benadrukt dit het publieke belang van de bloedvoorziening en voorkomt het (de schijn van) vermenging van de wettelijke taken met de niet-wettelijke activiteiten. Ik zal uw Kamer vanzelfsprekend op de hoogte houden van dit proces.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.J. Kuipers

³ Nota van bevindingen toekomst bloedvoorziening, Nederlandse School voor Openbaar Bestuur, 29 november 2021 (zie ook Kamerstuk 29 447, nr. 73)

⁴ Kamerstuk 29 447, nr. 74